

halanın evinde neredeyse her gün balık yenirdi. anımsıyor musun, dedi ablam, andon efendi'yi. sırtı balık sepetlerini taşıdığı yay gibi eğrilmiş, bükülmüş, yaylaşmıştı! halamın şeysi? seyyar balıkçıydı buraların andon efendi, ondan satın alırdı balıkları hala. arabacı hasan amca bir keresinde, “o yunanistan'dayken dağa çıkan partizanlardandır” demişti aneme fısıldarca. ama biz işitmiştik. ablam halaya sordu, “partizan ne demek halacığım” bilmem hiç duymadım, sen nereden duydun? “ben bir kitapta okumuştum!” dayıya sorarım, dedi ablam.

andon efendi, “canlı canlı” diyerek sepetlerin üzerine serdiği ıslak gazeteleri açar halanın bacaklarına bakardı. hala, “pek de güzeller!” derdi her sefer, birbirinin üzerine sıçrayan rengârenk balıklardan seçerek birer birer alır, avucunda direnen balığı sımsıkı kavrar, yüzüne yaklaştırır “benden kaçabileceğini mi sanıyorsun?” der ve yanı başında bekleyen sultan'ın tepsisine atardı onları. gülüşürdüler andon efendi'yle,, halanın gülüştüğü tek insandı andon efendi...

hala son günlerinde, apurum, puriam, porom,,, balık malık yok, andon gitti balık bitti, diye dolaşıyordu odasında, ardından eski tahtına kurulup, kız sultan neredesin şimdi gelirim haa öldüm mü sandın yoksa diye sayıklayıp duruyordu.

yazıyorsun, anlatıp duruyorsun unuttuğum çocukluk sirkinin hakikatin tözünü oradan çıkarmak istiyorsun; asıl anlatmak istediğin ne? neden taşlara tutturmuşsun,,, i.ö. 9000'lerde insan eliyle nasıl konuşlandığını çıkarıyorsun göbeklitepe'nin,,, o taşlar nasıl,,, yedi bin yıllık egemen sosyal sınıflar denemesi, sümerler'in kurduğu şehir beylikleri, dünyanın ilk kenti uruk,,, tabletler, çiviyazıları, başı türbanlı saygın mabet fahişeleri, bir bakışla gebe kalan meryem, güneş ışığından gebe kalan, ay ışığından gebe kalan, yasak meyveden gebe kalan kutsal erkek ve kadın fahişeleri dünyanın, tanrıyla sohbet eden babil kulesi, yerle bir ediciler nabokadnezar... en baştan başlamak olanaklı mı? başlansa hep aynı yere varılmayacağını nasıl biliyorsun! taşlara neden tutkunsun sen,,,

deli ediyorlar seni,,, bunu bilmelisin,,, insanlığın kölelik döneminden kalma yaratılarına bu ne tutkunluk,,, ne çelişki,,, kölelik kalktı mı ki dünyamızdan,,, sonsuza kadar yaşayacak olan görkemine eski uygarlıkların bu tutku neden? kalıcı olana,,, görkeme neden kıyamıyorsun,,, kölelik döneminden kalana,,, hüsrevpaşa camii'nin çinilerine,,, içinden kan gölleri

akmuş colosseum'a,,, coemeterium'a,,, zeus tapınağı'nın inşasında kullanılan taşları taşocaklarından çıkaran yarı ölü kartacalı esirlere de aldırđım yok,,, yeniden başlandığında gene aynı yere gelecek insanlık,,, colosseum,,, coemeterium, piramitlere, ziggurata, rubrov'un çanına, tevrat'ı yeniden yaratacak onunla birlikte yeniden sınıflı toplum,,, oratoryolar,,, requiem'ler,,, başka bir ibrahim peygamber'le ishak,,, mesihle yeniden,,, sen hakikatin gizli özünün çocuklukta yakalanabileceği umudundasın hâlâ,,, o bulunsa geleceğin düzeleceğini sanıyorsun,,, hakikatin özü, tözü, közü, gözü yok,,, taşları bırak,,, kleopatra tarafından dikildiği de söylenen theodosius sütunu'na, taşın kendi üstüne yazdığı yazıtı unutamıyorsun neden?

önceleri ulu efendilere itaat etmek zordu (ama)
ölmüş tiranların üstünde zafer çelengi taşıma(m)
emredildi
her şey boyun eğer theodosius'a ve onun sürekli
soyuna
böylece otuz iki günde yenilip
praefectus proclus'un döneminde yüksek göğe
doğru kaldırıldı(m)

vapurun küçüksu iskelesine varmasından önce bizi iskelede beklerdi hasan amca'nın faytonu. vapurun adı suhulet, paşabahçe, fenerbahçe ya da dilnişin olabilir. iskeleye yanaşmadan küçüksu kasrı'na yakın yol keser vapor, kasrın deniz tarafındaki bahçesini, bahçeden padişah sandallarının yanaşacağı denize iniş çıkışı olan merdivenleri, pencerelerin denize bakan dikey triz'lerini, ara kabartmaları, çatı frizlerini ellerimizle yakalayacakmışçasına bir yarım daireyle dönerek yanaşır iskeleye.

bizi tatillerde yanına aldırان halayı o zamanlar daha çok severdik.

vakit vakit talikayı hazırlatırdı hasan amca'ya. biner dolaşırdık küçüksu'yu; arka mahalleye alt yoldan girer göksu deresi'nin sonundaki çayırın içinde rum mahallesi dedikleri yerde panayıra giderdik. eylül ayındaki bu yortu zamanı o ayazma tıklım tıklım insan kaynardı. halamız da suyun şifalı olduğuna inanır bizi küçük kiliseye götürür şifalı sudan içirirdi. yerden bile fişkırırdı sular o vakitler, panayır eğlencelerini, ip cam-bazlarını, top gibi yerlerde yuvarlanan cüceyi de ilk gördüğümüz günlerdi o vakitler.

patlıcanların karnını yarmış olan annem ter içindeydi, “hadi siz çıkın yukarda kendi kendinize oynayın biz sultan’la şu tencereyi ateşe oturtalım, halanızı rahatsız etmeyin odasında namazda”.

odaya girer girmez köşe sehпасının üzerinde kıyıları dantelli ipekli beyaz bir mendil çarptı gözümüze. katlardan biri kaymış içindeki kâğıdın ucu meydana çık-

miştı. ablam mendili aldı duraladı, sonra çabucak açtı içinden çıkan mektubu hızla bana da okudu:

“sayın hanumefendicüğüm, göksu deresi burnumda tüter, oranın taşına toprağına, mezar taşlarına bilem kurban olanı. altına oturduğumuz o kestane ağacı aklıma gelince burnumun direği sızılar. oraya gelmeye neler vermem hanumcum. bize gâvur deyip de ayıranların tanrı belasını verecek ve ben ölmeden evvel oraya dönüp senin yanına geleceğim. bizi neden kovdular, burada din kardeşlerimiz de bizi sevmiyor. bize ‘türk tohumu’ diyorlar hiçbir şey iyi gitmedi burada hanumcum, bir canımız emniyette. capcanlı dipdiri bahlığını elleriyle kısıvrak yakalayan hanumumun elerinden öperim. hacı andon.”

korkuyla mektubu mendile sarıp yerine koydu ablam. şaşkın şaşkın birbirimize baktık. sakın bunu kimseye anlatma ha! dedi, bu sır bizimle beraber mezara gidecek anladın mı? anlatmam, dedim, onlar şey miymişler? dedim, elbette anlamadın mı? dedi ablam, sakın ha kimse duymasın mahvoluruz dedi! anlatır mıyım hiç, hem onlar için ağlamak geliyor içimden şimdi, dedim korkuyla karışık; ah! nedense her fırsatta içimden hiç eksik olmayan ürkü, üzüntü, ve titreme!.. sanki ibrahim’in “tanrıya yakacağı” yavrusu benmişesine...

sonra pencerenin önünde havları dökülmüş, kirli gümüşü döşemeli koltuklarda oturup küs küs denize, onun mavisine düşmüş beyaz bulutlarla akışan renklere daldık. kasrın kara tarafına bakan yeni boyanmış bembeyaz görkemli arka kapısını, izzet’in bostanına bakarken yumuşak bir duyguyla sıvanan yeni bir yüreğin yerine yerleştiğini duyumsar gibi oldum; zavallı

halamızla hacı andon...

küçüksü çayırı'nın bir parçasını rumelihisarı'nı, mezarlığının silik silüetini içine alan manzaraya külsü eski zaman ışığı iniyordu, ablama sokuldum, ablacığım dedim, ben halamı çok seviyorum şimdi. ben de dedi ablam kucakladı beni.

küçüksü'ya dayı gelemezdi hiç. hala da ayıdedemiz de istemezlerdi onu.

hasan amca'nın çocukları çok sevdiğini, iyi adam olduğunu bildiğimiz için bizim de haberimizde olmadan içimizde iyiliği andıran duygular kıpırdanır biz de iyi çocuklar olarak görmeye başladık kendimizi,,, hasan amca'nın faytonu boğaz'ın en güzel yaylılarındandı. adalar'dakine bile taş çıkartırdı. yazın üstü püsküllü tente ile kışın çevresi işlemeli branda ile kapalı, tahta aksamı rengârenk rölyef çiçeklerle bezenmiş, taze vernik kokulu, pırıl pırıl, talikadan bile daha süslü bu fayton hayatımın tatlı fotoğraflarından belki de hâkikatimin vinyetlerinden biridir.

*bir fincan neskafe yaptın verdin ona,,,
sırtı sana dönük, saçları aklaştı; ka-
fatası düzgün uyumlu omuzlarıyla, ku-
lakları karşıdan vuran sabah ışıyla
saydamlaşmış, pembe uzunca kalın ku-
laklar; önden bakıldığında kıllar fış-
kırmış içinden çakıl mozaiklerin ara-
sından fışkıran çimenler,,, beyaz kalın
inanılmaz çoklukta çimenler,,, hava al-
ması için azıcık bir delik bırakmışlar;
ara sıra berbere gittiğinde yaktırıyor-
muş onları, burnundan fışkıranları ken-
disi kesiyor; kulaklar iyi işitiyor, on yaş
büyük benden...*

6 mayıs fener'deki evin duvarına dayının astığı
aziz georgius'un yortu günüydü
6 mayıs deniz gezmiş, hüseyin inan, yusuf aslan'ın 12
mart cuntası tarafından idamla hayatlarına son verilen
gündü.
6 mayıs hızır ilyas
yani hıdrellezdi
“acaib ül-mahlukat” adlı eserde hazreti ali
at üstünde mızrakla
tıpkı aziz georgius'tu
ejderi öldüren
10'uncu yüzyılda akdamar kilisesi'nde
başka kiliselerde de vardı bu betimlemeler;
at üstünde mızraklı süvari
12'nci yüzyılda danışment sikkelerinde de vardı

- biliyor musun? dedi ablam, yanmaktan nasıl kurtulduk o gün
- camide mi?
- evet, camide yanmaktan ben kurtardım hepinizi
- nasıl?
- oldu işte
- nasıl?
- duayla,,, hani halanın ezberlettiği vardı ya “şeytanı yakan, ateşini söndüren dua” hatırlıyor musun: “eûzü bi’kelimâtillahittammâti...”
- evet evet min şerri mâ haleka...
- ve zerae
- ha ha hay! ne komik, “ve berae ve min şerri...” kalanını unutmuşum
- ben unutmadım ama onu okudum ve bir anda şeytanın ateşi yanmadan söndü ve kendisi yüzüstü yere düştü
- ama biz yerde şeytan görmedik!
- siz değil okuyan görür...
- abla çocuk muyum ben artık!
- inanma sen, peki ne oldu da yakmadılar bizi
- söylediler ya ordu hareket etmiş, üzerlerine geliyor lafı çıkmış korkup kaçmışlar
- ne ordusu gelen olmadı ki
- yalanmış zaten ordunun falan geleceği yokmuş, uydurmuşlar
- ötekiler korkudan kaçmış...
- hıh korkudanmış!

- boş ver ablacığım sen inanmak istediğine inan ben de inanmak istediğime
- bak ben sarı a hiç karışıyor muyum, sen de beni değiştirmeye kalkma,,, o kadar okudun üniversite diploman var gittin o adamla tıkıldın bir eve,,, nereden nereye be ablacığım,,, tüm geçmişimizi inkâr eder oldun,,, eftim'i seven sen değildin sanki nasıl bu kadar değiştin ağlamak geliyor içimden seni düşündükçe. iyi ki uzaktasın ve sık sık görüşemiyoruz. bir de eşimle mutluyum dediğin için rahat içim...

aynalı pasaj'ın bekçisi kör şerif derler bir adamdı. seslerle gören bilen bir adam. 1955'te menderes ve celal bayar yunan gâvuru atatürk'ün evine bomba koymuş narasıyla dökünce tüm lümpenleri pera'ya: ingiliz konsolosluğu tarafından camları kırıp girmişler pasaja. bekçi kör şerif'i başına sopayla vurarak bayıltmışlar; 10 numarada, aynalı pasaj'ın ikinci katında bereket tanrıçasıyla bilgi tanrıçası arasındaki odada uyurmuş kör şerif ki şu anda (2005) ressam komet'in atölyesi var o katta şiirle tuval, tuvalle şiir boyayan komet'in

ayıldı kör şerif, gözden değil sestten tanıdıktı yağmacıları, öldürmediler nasılsa kör şerif'i yaşıyor hâlâ ama altını üstüne getirdiler aynalı pasaj'ın. sokaklara daldılar,, ipekli, yünlü, fransız keteni, gabardin serj ve şayak, istiklal caddesi'nde sürüklendiler,, iç çamaşırları, çamura bulanmış pijamalar, parça parça züccaciye, bakaralar, bakmaya kıyamazsın,, el yapımı,, akciğer yapımı kanlı, üfürükle şişirilmiş şişeler ve ayakkabılar ve koyu kahverengi billur pırıltılar saçan kastor bir kürke sarılı şalvarlı bir adam koltuğunun altına sıkıştırdığı yeşil plastik kovalarla kaçmakta,, pastaları lebon'un,, ve eş dinden olmayanların tartaklanması dövülmesi istiklal caddesi'nde,, sünnet edilmiş papazlar ekmek bıçağıyla,, taaa ki yerlerini yurtlarını yok pahasına satıp bizimkilere, dünyanın orasına burasına dağıtması onları neler yapmışız...

onlar ki, “evliya çelebi seyahatnamesi”nde istanbul'u fatih sultan zapt etmeden önce onuncu kuşatmada:

“(...) ‘onuncu kuşatmada’ (...) yıldırım bayezit han tahta oturarak müstakil padişah olduğunda,, tekfur kral, yıldırım’ın barış önerisini kabul etmesiyle istambol içine yirmi bin adam koyup edirnekapısı, eğrikapı ve eba eyyub elensari kapılarından ta unkapanı’ndan zeyrek-başı, karaman ve yine edirnekapısı’na gelinceye kadar hudut kesilip istambol içine ümmet-i muhammet tamamen doldu,,, cibali kapısı içine,,, gül camii derler, ona yakın sirkeci tekkesi’ni yine şer’i mübin mahkemesi etti. galata kulesi’nde dahi altı bin asker koyup, galata’nın yarısını ta kuleye varıncaya kadar ümmet-i muhammet zapt edip, islambol’un da yarısında ayasofya taraflarında yerleşip ümmet-i muhammet ile bütün kâfirler geçinirlerdi...”

kışın küllü duyguları, siyah beyazları silinir, kokusu yükselirdi yavaş yavaş toprağın pelin, kantaron, radika, papatya, bin bir çeşit ot, havada şeytanarabaları uçuşmaya başlar, gün ışığı yoklardı eğrelmiş tüm bedenleri; okullar tatile girer, dans pisti açılır apak mermer taşlığımıza dolardı yavru leylekler gibi çocukları mahallenin. o zaman mutfağa inerdi annem, mahlepli kurabiyelerini, çöreklerini hazırlar tepsileri tutuşturur elimize aşağıya refet'in fırınına gönderirdi bizi: “bu saatte fırın kızgındır bekleyin başında alın gelin” derdi. başında beklemez patrikhane’ye mum dikmeye giderdik elime para sıkıştırırdı ablam, “sen de dik bir mum hadi hadi biliyorum vangeli” derdi. vangel çok tatlı çok munisti; cana yakındı, kimseden kendisini esirgemezdi, herkesin ruhunu bir süre ona dayayıp ağlamak için aradığı biri olmuştu,,, vangel şu çöpleri giderken denize salla derlerdi ona hemen koşardı kıyıya sonra tekrar koşu koşu gelirdi,,, geçen kış her yer kar buz kestiğinde bizim evin kapısından aşağıya kadar uçurmuştu beni babasının portakal sandığından yaptığı kızakla,,, büzüşmüştüm arkasına ona tutunmadan, “sarıl bana, düşersin!” demişti, sarılmıştım beline, gömmüştüm sırtına yüzümü, uçurmuştu beni,,, vara teyze’nin ham yünden ördüğü kazağı yavaş yavaş çizik çizik etmişti. annem “ne oldu sana böyle, nasıl bir yünmüş o, çocuğumun yüzünü dağlamış!” kucağına almıştı beni.

bu kez vuracağız o domuzu kaçırmayız, dedi dayı aziz georgius'un taşlık duvarına astığı resmi uyandı zihinde,,, atı ve palası eksik, sesi kükrek, sol gözü kısık iyicene...

– fişekler hazır, canavar saçması, domdom her şey hazır iyi bir av olacak bu sefer.

– domuz avlamanız olmaz mı, dedi annem.

– yoo! dedi, eliyle okşayarak, “şavrettini” sürdürdüm bile tüfeğe! sürek avı bu, bu sefer geberteceğiz onu. getireceğim size bir parçasını

– istemem, dedi annem, koskoca kılı hayvan parçasını istemem evimde, sakın getirme sokmam içeri bilesin!

döndüğünde dayının eli boştu! yanında on üç yaşlarında gözleri fitne fücür yanakları yırtık bir oğlan vardı.

– bu da nesi? dedi annem

– domuz yerine bunu avladık, adı ishak! dedi o çıldırtıcı kahkahalarından birini patlatarak.

hep birlikte dağa, çiğli yakınlarındaki mordağ'a tırmanmışlar, köylüler teneke çalarak öte uçtan bunlara doğru sürüyorlarmış domuzları. onu hiç böyle görmemiştik; gözlerini sık sık kapatıp açıyor, sanki kendini uyandırmak isterce yüzünü durmadan bir bana bir anneme bir ablama çevire çevire anlatıyordu. tepeye tırmanırken hemen ilerde bir karaltı gördük, dedi çocuğa bakarak,,, hırpani bir herif ellerini göğsüne kaldırmış dua ediyordu yere kütüğe bağlı bu oğlan sırtarak onu seyrediyordu,,, *çocuk, “baba yakılan kurban için kuzu nerede?” diye sordu,,, adam, “yakılan*

kurban için kuzuyu tanrı tedarik eder, merak etme yavrum!” dedi.

adamin yanında yerde koca bir testere durmaktaydi. koşup ne yaptığını sorduk adam susun işareti yaparak fısıldadı.

– ne yapayım allah’ımın buyruğıyla onun yoluna evladımı kurban yakacağım ama ishak’ın ne yapacağımdan haberi yok ona söylemek allah’ıma karşı tuzak olur, yavaş konuşun!

– deli misin nesin, kalk kendine gel,,, çabuk çöz çocuğı, insan kendi oğılunu boğazlar mı?

– deli değilim abim, tanrım’ın buyruğına karşı gelemem

– başlarım senin tanrına şimdi dedi emrullah, yakasına yapıştı herifin

adam makara

– tanrım beni sınıyor ona olan imanımı sınıyor ağabeylerim size başka sözüm yok çünkü sizler benim dilimi anlayamazsınız. yüce rabbime teslim oldum her gece bana görünüyor bana inandığını kanıtla diyor, bırakın ağabeylerim ne olur, görmezlikten gelin beni, bu benimle yüce tanrım arasında, siz gidin domuzunuzu avlayın

– hadi ordan, tanrı her gece görünüyormuş ona,,, hamlet’i mi seyrettin meymenetsiz, dedi petrus

– hamlet mi! ona da mı görünmüş rabbim?!

– peygamberlik taşıyor sarsak herif, dedi nurettin

– ne konuşuyoruz bu kaçıkla çözelim çocuğı adamı da alır polise teslim ederiz, dedim ben

– yapmayın abilerim tanrı peşimi bırakmaz, ona imanım var benim, hem benim adım da ibrahim! bunda bir hikmet yok mu oğlumun adı da ishak! bunda bir ibret var; rahat bırakın beni, siz bizi anlamazsınız, biz hem aç hem sefiliz! karım sara, günübirlik işe gidiyor ben çöplüklerden yiyecek topluyorum, tanrı bu halime dayanamadı; insanların beni bu hale getirmesinden utandı insanlara böyle bir ceza yazdı!

– kes sesini biz iyi biliriz senin gibileri dememle bayırın tepesinden ölü bir domuz önümüze, ayaklarımızın dibine yuvarlanıverdi. hepimiz bakakaldık nurettin, petrus, asım, bekir ve emrullah. bu domuz, sürek avı sırasında çiğli havaalanı’nda çalışan amerikalıların vurduklarından biri olacaktı. onlar da avlanıyordu aynı gün. ibrahim domuz ölüsünün başında gözleri yuvalarından fırlamış titriyordu. gördünüz ya gördünüz işte haklı değil miymişim, allah’ın bir mucizesi değil mi bu!..

– tamam o zaman neden koyun yerine domuz gönderdi sana, sen müslüman değil misin? dedi petrus

– müslüman’ım elhamdülillah ağabeyler. beş vakit namaz kılarım

– tamam tamam al domuzu ver çocuğu dedik.

adam bir oğluna bir bize bir domuza baktı,

– çocuk zaten hayırsız alın sizin olsun. ben rabbimin bana ne demek istediğini anladım

gözlerinden yaşlar aktı

– ama bu koca domuzu nasıl taşıyım eve? dedi

– kütüğü nasıl taşıdıysan öyle; tanrının inayetiyle taşırsın onu da, dedi petrus.

bütün bunlar olurken odunların altından bu ishak, işte böyle şimdiki gibi sırtıyordu. hiç konuşmuyordu. dil-siz zavallı...

dönerken köylüler buldu bizi, avın amerikalılara yaradığını, onların iki domuz hakladığını dağdan aşağı sürükleyerek cemse'lerin arkasına vurup götürdüklerini bir yaralı domuzu da kaçırdıklarını söyledi.

– siz bi şey bulamadınız mı? dedi biri

bulamadık, dedik hepimiz

emrullah,

– bu gâvurlar kuzu eti dururken ne demeye domuz yerler?

– hem lezzetli hem daha besleyicidir, dedi petrus müslümanlar da yese belki daha akıllı olurlar!!

– alınma yahu ağız alışıklığı işte! dedi emrullah, “gâ-vur” deyip duruyoruz kusura bakma...

köylünün biri biz giderken bu piçi de nereden buldunuz!.. diye seslendi,,, döndü arkasını çekti gitti!

annem birdenbire ayağa kalktı. merdivene yönelip odasına çekildi. ablamla ben ishak'a yeniden baktık. gür saçları omuzlarına akmış, maviş gözlü. güzel bir çocuktü.

– ne bakıyosunuz ulan hiç çocuk görmediniz mi? dedi bize

– aaa konuşuyor! hani dilsizdi!..

– vay keraneci! ne bileyim babası olacak p.t öyle söyledi. kandırdı bizi itoğlu it! çocuğa yaklaştı iyice. şimdiye kadar neden hiç sesin çıkmadı ulan hırbo dedi. şaşkınlıktan ne diyeceğini bilemeden bakındı bir süre,,, çocuk geldiği andaki yüzle sırtıyordu gene...

– hadi çıkın odanıza yatın siz de, dedi dayı.
ishak'ı taşlıktaki kanepede yatırdı o gece. sabah ol-
duğunda yerinde yoktu kaçmıştı ishak...

fırından tepsileri alıp dönmüşüz. annem bahçeden topladığı papatyalarla karanfillerle donatmış masayı, bizler paskalya yumurtalarını tokuşturuyormuşuz: “hristo anesti - alitos anesti” diyerek ansızın halamız görünmüş! hala gelince annem koşup “sakın halanın önünde yumurta tokuşturmayın” demiş. o, laz böreği dedikleri, çıtır çıtır ev yufkasına sarılmış sütü ballı, “ekler”e benzer bir pastayla boy göstermiş, içeriye konuk odasına alınıp başköşede ağırlanmış. lefkotea teyzeye kapak kıyıları unla sıvanmış bakır tencere elinde, ortası et ve arpacık soğanlı patates yemeğini, “psito”sunu, masanın ortasına koymuş, “aydi, to yavri mu gelin başlayın” demiş. üşüşmüşüz. bizi seyrederken mutluluğu yüzünden okunan tombul teyzemiz lefketea, keltoş’la birlikte yuvarlana yuvarlana dolaşmış aramızda.

halayı köşede kurum kurum kurulurken görünce, durmuş bir an yüzü kızarmış, gitmiş yanına sen mi geldin vre, diye bir tokat indirmiş suratına, çağırmanın bir gün bile talikana be mendebur karı demiş halaya, hala yere düşmüş kimse onu kaldırmamış yerden yavaş yavaş ufalıp silinmiş görünmez olmuş...

annem halanın yerde kalan izine bakıp bakıp kızgın kahkahalar atmaya başlamış sonra anlayamadığımız sıradağlar gibi birikmiş duygularla dolu hayalet bir sarkaç olmuş,,, bir gün dirilip hortlayacağı günü sabırla bekleyen sarnıçtaki ölü tarihin kapağına ayağının ucuyla dokunmuş o da orada öylece donmuş kalmış...

dayı yokken annem, telleri kopmuş bir çalgıdır kar-yolasının başucundan hiç ayırmadığı sayfalarını par-mağına tüküre tüküre çevirerek erittiği o kitabı tutan elinde,,, kitabın adı “değirmenimden mektuplar” dır; okumuyordur suskunluğunu doldurmuştur çalmayan yüreğine,,, sessiz sözcükler kabarır çıkarlar yüzüne,,, gizlemek istediği akışla dolu gözleri bahçeye bakan pencereye dönük yiyor olur tırnaklarını; dikdörtgen penceresine oturma odasının perdelerini elleriyle ör-düğü –ören bayan marka iplik ve 70 numara tığla– ora-da bahçeyi değil ördüğü perdelerdeki farandola fi-gürlerinin hayaletiyle kaplı çocukluk düşleri küçük bir kızın kabarık ipekli elbisesi kocaman kurdelesini ba-şına takan gencecik annesi, babanın onu öperken yü-züne takılan posbıyıkları, biricik kızlarını faytonla gez-diren mutlu aileyi görürdü,,, belli günlerde köşklerinde toplanan hısım akraba ve arkadaşlarıyla halka dan-sı farandola’yı,,, bu dansın aslı meryem’in oğlu isa’nın takipçisi müslüman sufilerin ibadet biçimiydi. iki halka olunup birbirinin tersine dönülerek vecde ge-linirdi,,, bizim dervişlerde olduğu gibi. ancak zamanla halkalar bozulmuş tek başına ya da gruplar halinde bildiğini okumaya başlamıştı dansçılar.

ahşap evin boydan boya uzayan zemininde tepindikçe evle birlikte lahzen de yüreğinin titrediğini duyumsardı. sonra babanın savaşa gidişini, ölüm haberini, anne-nin mutsuz ve korku içinde kızına sarılıp uyumasını, istanbul’a fatih’e akrabalarının yanına gelişlerini,,, bu perde sihirliydi sanki; hafifçe rüzgârla sallanan perdede oynaşan dansçılar onu dansa çağırırdı,,, kalkar, kısarak gözlerini taze çayır serinliğinde taşlığa girişte, kapının

sağ dibindeki sarnıç kapağına dayardı ayağından hiç çıkarmadığı kırmızı ayakkabısını, mahmutpaşa'dan karakaş'ın dükkânından aldığı,,, dinlerdi bir yerden sızan ritmi huşu içinde tutardı gövdesiyle de ritmini o şeyin,,, tüm sinir sistemi petekleriyle dişil ve eril motifleri başlardı titremeye durduğu yerde o minik kıpırtıların birleşmesinden doğan görkemle tıp-tıp tıp-tıp-tıp-tıp tıp-tıp,,, işte şimdi de bir şeyler bekliyor sımsıkı kapadığı gözleriyle,,, kimi mi? avignon'dan sökün edecek hısım akrabalarını oyun eki-bi olarak,,, aklından çıkaramadığı çocukluğunun hal-ka dansçılarını.

neşeli sesler işitti; bütün fener halkı çoluk çocuk sokaklara dökülmüştü,,, geliyordu çalgıcılar zurna, tef, dümbelek, keman, zillerle aralarında sırtında telli bir çalgı taşıyan çok genç bir çocuk vardı,,, o çocuk munis, sevinçli gözlerle önden yürüyerek yaklaşıyordu bizim kapıya doğru,,, yaklaştı,,, eftim'di yanında elinde zillerle petrus amca içeri girdi,,, ardından mahal-lenin bütün çocukları doldu onların da ardından sanki dünyanın tüm insanları sökün etti,,, yurdun dört bir yanından yörükler, türkmenler, karapapaklar, yezidiler, zazalar, ermeni asıllı hemşinliler, laz asıllı hemşinliler, keldaniler, kürtler, purıamlar, çerkezler, kara kukuletalılar, burkalılar, kara çarşaflılar, mavi sarıklı adamlar, lenin kasketli, haki montlu, postallı genç adamlar, isa yontusu taşıyan genç adamlar, azize heykelleri taşıyanlar ve azizeler; elinde lambası azize lucia din yüzünden henüz kendi elleriyle bir bıçakla her iki gözünü de oyup kendisini taciz eden adama bir mendile sarıp göndermemiş,,, görüyor henüz azize lucia dünyayı iri mavi gözleriyle kuşatarak ve yürüyor ka-

dından yapılma bir çarmık gibi,,, azize felicitas henüz yedi oğlu gözünün önünde öldürölüp kendisi diri diri kaynar kazana atılmamış din yüzünden,,, gülömsüyor,,, azize gonca kurış'ın domuz bağlarıyla diri diri canını alan hizbullahçılardan boğma çemberi elinde o da gülömsüyor,,, hrant dink de kolunda bir güvercinle gülererek yürüyor aralarında,,, iki kanatlı, dört kanatlı, altı kanatlı, oğlan melekler, kız melekler, kızoğlankız melekler hermafroditler doluyor içeriye,,, dansa başlamadan gözleri kısık ama konuklara gülümser durumda annem,,, bir ayağmın ucu sarnıcın kapağında gene,,, bekliyor komşuların gelmesini sabırsızca dansı başlatmak için,,, kısık gözlerinin arasından onlar da doluyor içine,,, kim oldukları anlaşılmamış diye maske takmış feneriotes'ler,,, (ama anlaşıyor kimler oldukları) havva teyze, lefkotea teyze, meryem teyze, muhibbe hanım, ruhiye hanım, vara teyze, adını söyleyemediğim o kara kalın örgölü saçlı, yaşlı beyaz rus kadın, başı beyaz türbanla hunileşmiş, pirinç gibi dişlerini göstererek gülen birileri, fransız barok kıyafetiyle kocaman kışını sallayarak ilerleyen bir genç kadın, ülkenin en iyi yatak dansçısı; giysisi bej boncuklarla işlenmiş kuyruklu bir etek, uzun dantel don-farandol sırasında eteğini kaldırıp çocuklara gösterecek göbeğine taktığı tahta bir penisi kırmızı boyalı, eliyle tutup oynatacak tempoya göre, o vakit herkes yerlere yuvarlanacak gülmekten o tek başına kalıp tahta penisi sallayarak selam verecek bize, gitmeden önce çıkarıp atacak penisi seyircilerin üzerine bir gelinçiçeği gibi kapmaya çalışacak herkes onu kimin elinde kalırsa gelecek yıl o aynı giysiyle aynı role girecek,,, geldikçe onlar küçük mermer taşlığını genişletmekte, onlar geldikçe, onlar geldikçe geldikçe, altında ölü

suyun içinde egoların soluduğu sarnıç hacı murat'ın yaptığı mermer zemini öylesine genişlemekte ki küçüksü kasrı'nın değil de dolmabahçe sarayı'nın kabul salonu'nu da değil hipod-romu almakta içine,,, alman çeşmesi, burmalı sütun'u, örme sütun'u, theodosius'un yekpare granitten dikilitaş kaidesindeki kabartmalarla birlikte iniyor ortasına taşlığın; taşlığın ortasından geçen spina'nın üzerine yerleşiyor,,, herkes sığdı mı, diyor dayı bir gözü hep annemde,,, herkesi herkesi herkesi alınca içine taşlık dayı koştu annemin bacağını sarnıcın üstünden alıp yere koydu yavaşça annem farkında değildi, sarnıcın kilitli kapağını açtı dayı,,, işte o vakit egoların tümü sarnıçtan fırladı dağıldı aramıza,,, gözle görünmese de biz mahallenin bütün çocukları egolar egolar diye bağıştık bir ağızdan,,, annem ve herkes sağır iştmiyorlar bizi,,, arada tavan yokmuşçasına gözünü dikmiş gök kubbenin dibine annem, kubbe ruhuyla eş kıpırtıda tutuyor sanki gövdesini,,, dayı sarnıca sarkıttı kovayı, kovanın suya çarpışının sesi işitildi, ipi sarkıttığı yivden çıkarmadan çekti koyverdi, çekti koyverdi kovanın dolduğunu sezince ipi yukarı çekti. kırmızıydı şarap,,, maşrapalarla dağıttı,,, bize, çocuklara da verdi,,, biz de başladık içmeye,,, sarnıç kapağını yerine koydu,,, annem ayak değiştirerek inip çıktı inip çıktı sarnıcın kıyısına kendi yerinde kişneyen rüyadan yapılma terelelli'ydi o an,,, birden öteki çalgıcılar da hep birlikte doluştular içeriye “esenlikler olsun gelinimize! esenlikler” diye selamladılar annemi,,, onlar da şerefe kaldırdılar kupalarını,,, annem dayının uzattığını başına dikip maşrapayı yere çaldı,,, asmalımescit'teki meyhaneleri dolaşan kıpti kemancı annemin kulağının dibinde birkaç tuhaf nota çekti, madam anahit akordeonun

tuşuna bastı,,, o vakit annem çimen rengi gözlerini herkese serpererek hipodromun ortasını kendine merkez tutup dansa başladı,,, çalgıcılar bir çember oldular onun çevresinde çalgıcıların çevresinde dansa katılanlar bir çember bir daha bir daha hep birlikte onunla birlikte spinanın çevresinde birbirlerine zıt dönerek başladılar dansa,,, kızılıcık kırmızısı kloş eteği, homerosrengi bluzu, kırmızı pabuçları, kırmızı dudakları, kırmızı tırnakları, kırmızı saçları, kırmızı bacaklarıyla insandan insana geçerek döne döne ateşten bir mil oldu annem maskeli kadınlar, kızlar, erkekler, herkes herkes çevresini aldı el ele tutuşup farandola dönüyorlardı oynadıkça oynadıkça taşlıktan ayakları kesiliyor yükseliyorlardı yerden,,, onlar yükseldikçe tavan açılıyor mavi gök içeri doluyordu,,, annemin eteklerine sarıldı ablam ben de ablama sarıldım ne olur gitme anneciğim diye bağırarak bir süre havada öylece döndük durduk,,, sonra kendimizi yerde bulduk,,, herkes dağılmıştı,,, bir süre sonra çalgıcılar da dağıldılar fener'in ara sokaklarından çala çala karşı yakaya pera'ya doğru sürediler,,, annem karşıda “yanık kapı”dan geliyor sesleri dedi, “yanık kale”li bunlar, “yanık kale” budapeşte yolu üzerindedir, bu çalgıcılar ta oralardan gelmedir,,, saatler sonra bile erişiyordu bize müzikleri.

yıllar, dayıyla, komşularla, ego'yla birlikte böylece düşe kalka geçip giderken gog mogog'un sultasında, bizim mahallenin kızlarıyla oğlanları da saçılmıştı yedi iklim dört kıta yetmiş iki millete feleğin

bana gelince, söylediklerine göre, ben de iyi yürekli, yardımsever, okulları bitirmiş işe girmiş az da olsa para kazanmaya başlamış, oldukça temiz bir genç kız olmuştum ve benim de bir erkeğin koynuna verilme sıram gelmişti ki

attım kendimi genç bir adamın kollarına yıldırım nikâhıyla

ablam birkaç yıl önce erişmişti o menzile tanımadığımız düzceli bir çiftçi ailenin oğlu ile zengin ben kalınca ablamsız

sen yoksun o yok ben yalnız çıldıracaktım halinde tomris, iris, mesrop, efterpi, vangeli ve farandola'sız yaşamaktan usanmış

kolaylıkla tutuluverdim bizim oraların bir çıkmaz sokağında oturan yakışıklı o gence

genç adam semt düğünlerinde seyyar org çalan bir müzisyenmiş

seyyar org dedesinden kalmamış

anası babası birlikte intihar eden cinsten insanlarmış göçmüşler öteki dünyaya birlikte sevinerek

başını sokacak bir ev ve org bırakıp

oğullarının eline

fener'de bizden oldukça uzak bir mahallede yaşıyor-muş sevgilim

kendinle ve motosikletinle
“hiç düşünme, çöpsüz üzüm!” dedi meryem teyze.
ferit amca garip bir biçimde intihar etmişti emniyette
polisın söylediğine ve gazetelerin yazdığına göre:
bel kemeriyle asarak kendini yattığı somyanın yay-
larından birine
ve biz yas içindeydik o günlerde
meryem ve saçaklı sıskası çıkmış
hep bizim evdeler artık
kahve cıgara fal bakmaya
ısınmaya ve doymaya bükük boyunlarıyla
annem dedi, “hadi bakalım, madem sevmişin birini
sen de uç git yuvana; bilmek ister kız kısmısı kendi
evini!.. akıllıdır sen! güçlüdür yaşam dürtülerin, egon
korur seni” diye sarıldı bana ağladı. ama artık sade-
ce kendine ağlıyordu. dayı birkaç ay evvel ölü bu-
lunmuştu sokakta ve annem yavaşça eriyordu
sen yalnız kalacaksın? dedim... baksana buraya biz
kaç kişiyiz burada, ne yalnızı! dedi..
ve sonra gitme kararım ile eve yerleşen durgunumsu ha-
vayı dağıtmak için olacak gramofonu kurdu plağı koy-
du,,, ayağa kalktı gel yanıma dedi,,, sonra, başım dön-
dü olmayacak,,, oturdu, gözleri kapalı.
“istersen al götür keltoş’u, senin olsun?” dedi. ben de
ona,
“istemem orası apartman katı ne yapsın keltoş orada!”
dedim ağlaştık. bir yıl sürecekti bu ilk evliliğim. an-
latacağım bir başka kitapta.

ikinci bölüm

işte buradasın,,, bakır tencerenin önünde mutfakta,,, ufak üzüntüleri geride bıraktın. annenin ölümünü, orgcu ilk eşini, iş hayatını, sevgililerini,,, toplumu düzeltmeye adanmış öfkeli zamanını, yediğin dayakları kararlılıkla unutturdun kendine,,, her yalnızlığında onu yanında buldun,,, ya da o seni buldu,,, zeyyat'ı,,, kurulu düzene başkaldıran olarak başladın, kurulu düzenin bir parçası olarak yendin her şeyi,,, ama şimdi nefretini yenen ilaçlar veriyorlar sana,,, kendinden nefretini,,, “seroquel”,,, “contramal”, “ritaline”, iyileştiriyorlar seni,,, evet, varlığın toplumsala dönüşmüş amorf haliyle yıllarca uğraştın,,, varlık eriyiğin içinde yeniden canlandı diyordun,,, varlık mıydı canlanan,,, var olan,,, neydi,,, canlandı mı,,, bakır tencere,,, kalk ilacını al,,, çöpe atıyorsun çoğu zaman sabit görmeden,,, neden izin veriyorsun hayatında kalmasına şu adamın,,, onu kafkaiyen bir tip olarak görüyor ve haz duyuyorsun varlığından sanırım,,, hâlâ sanıyorsun,,, bil artık,,, hiçbir vakit değiştirilemeyen bir toplum modeli yaşıyor onun içinde,,, nefret ettiğin toplum modeli o,,, değiştirilemeyen,,, sofu,,, değişmeyi istemediği halde birilerinin zorla iyileştirmeye sıvandığı bir toplum modeli,,, uğruna savaşlar verilen,,, ölünen,,, canla başla değişmesine uğraşılacak çürük bir toplum,,, sömürücülerinin elinde cılkı çıkmış,,, sabit,,, onu da sen mi sömürüyorsun yoksa,,, başarısız toplum mücadelesi ona aktarmış olmayasın,,, artık yaşlandığın,

sokaklara ıkamadığın, yürüyüşlere katılamadığın için o toplumu evin içine aldın,,, onsuz olamıyorsun,,, toplum karşında şimdi,,, sabit,,, düşman senin evinin içinde,,, sözleşmeyle bağlınız birbirinize,,, birbirinizi yaratıyorsunuz,,, seninle birlikte oturuyor, yatıyor,,, yemek yiyor,,, konuşuyor,,, gene de senden bir şey almıyor,,, değişmek istemiyor,,, ben hiçbir şeyden sorumlu hissetmiyorum kendimi, dedi geçen gün sana,,, sorumluluk,,, ben bu felsefeye inanmıyorum,,, milyonlarca cahil cüheladan neden sorumlu olacakmışım,,, ben kendime bakarım,,, kendimi dik tutmaya onlarla eşit olmamaya bakarım dedi,,, değişmek istemeyen bir halka karşı sorumluluk duymak abdalca bir özveri,,, bana göre değil,,, durumundan hoşnut,,, başkaldırmıyor,,, sadece bana dokunmayın diyor,,, değişmeyecek,,, allah kahretsin hâlâ acıyorsun bu topluma sen sersem,,, acıyorsun,,, sabit'e de,,, onlarda eksik olan bir şeyler var,,, seziyorsun,,, onlar kendilerinde bulunmayan bir şeyin bizlerde olduğunu da farkında,,, zeyyat'la bende olan,,, bizlerde olan ne,,, hakikati arama isteğı,,, değişme ve değiştirme arzusu mu ne,,, ama işte buradasın şimdi,,, bir apartman katının mutfağındasın,,, hava sıcak terliyorsun,,, irmik helvasını boca ettin erimiş tereyağına,,, kavuruyorsun,,, mutfak kapısı ufak bir balkona açılıyor orada eşin tonet bir iskemlede oturmuş “le monde” okuyor,,, sen okumadan o okur gazeteleri her sabah, sen yüzünü yıkar yıkamaz üstünü başını giyip kahvaltı masasını hazırlamalısın,,, sabit,,, biraz sonra o balkona geçtiğinde kahvesi hazır olmalı,,, neden ama bir türlü anlayamadın,,, neden sen orada oturup o burada olmadı hiç,,, muhtaç mı sana,,, hasta mı,,, yooo,,, senden on yaş büyük olduğundan mı,,, yooo,,, o senden daha

diñç,,, ilaç milaç da kullanmıyor,,, bütün gün haplarını aldın mı diye sorar,,, o şapşal doktora da götürür seni kafasının yan tarafının saçlarına ak düşmeye başladı,,, tepesindeki yer açıldı kelleşme başladı pop şarkıcısından çok artık kapı dışarı edilmiş bir jigoloyu andırıyor,,, fakat yeni moda pahalı dişlerden yaptırmış ağzına ağzı kapanmıyor,,, bembeyaz soruyor:

“gelecekte ne bekliyorsunuz?

kendinizi suçlu hissediyor musunuz?

kendinizi öldürmek istediniz mi hiç?

içinizden ağlamak gelir mi sık sık?

kendinizden nefret ediyor musunuz?

her şeyden sıkılıyor musunuz? ..”

evet sıkılıyorum,,, her şeyden ve herkesten senden de sıçan herif,,, sı kılıyorum,,, kendimi çok seviyorum,,, ağlamam ben öyle zırt pırt,,, kaç kere öldürmek istedim kendimi sayısını bilemem,,, kendimi hiç suçlu hissetmedim,,, gelecekte ben ölmeden önce hainlerin gerdiğini görmek isterim,,, hangisinin dozunu çoğaltacaksınız şimdi?

hayatımız böyle,,, böyle oluyor,,, sabah kahvem diye kalkıyor,,, geç kalırsan, hani benim kahvem, aşk olsun bi kahveyi çok mu görüyorsun kocacığın,,, şımartılmış tek bebeği sanki evin,,, sevilen adam rolünde ısrarcı,,, sürekli inadından caymamasıyla şaşırtıyor seni,,, ne şaşırması deli ediyor seni,,, sabah kahvesiymiş,,, ne mutlu sana ki aklın yok dersin içinden,,, tabii ki kırmak istemezsin onu,,, zararsız bir deli diye aldırıyor sana,,, aldırıyor,,, merhametine tenezzül ediyor,,, küçükken hep kuş resmi boyanmış sabit,,, o yüzden belki böyle olmuş,,, öyle demişti,,, annem gel otur

buraya anneciğine uslu uslu güzel şeyler çiz canikom dermiş,,, önce kuşu çiz sonra boya benim için dermiş,,, yıllarca çiçek, kuş, kedi, dereler, ağaçlar çizmiş annesine sevgisini kanıtlamak uğruna,,, zavallı,,, annesi evin duvarlarına asmış o ecüş bücüş resimleri,,, tekir'i çok severdim der durmadan,,, annemi çok severdim der,,, söz dinlerdim,,, annemin sözünü,,, onu babamdan da herkesten de çok severdim,,, bana verdiği tüm sırrı bu,,, çalışma odasında kocaman bir fotoğrafı asılı babasıyla anasının,,, annesi çok kötü bir kadına benziyor,,, aslan terbiyecisi sanki,,, dayıya da benziyor,,, yüzü güzel,,, michèle morgan'ı andırıyor,,, alnı uzun sonsuz bir yola benziyor,,, sabit bir defasında da herkesin beni sevmesini isterdim demişti,,, neden dedim,,, o zaman rahat ediyorum dedi,,, tırmıkçı ama akıllıymış kedisi,,, insan gibiydi demişti,,, sabit'in başkasını sevdiğini hissedemez hemen tırmıklarmış sevileni,,, iyi ki ölmüş beni de tırmıklardı dedim,,, bakıyorum sevildiğinden çok eminsin, demez mi,,, hiç umulur mu şu sersemden böyle bir söz,,, biraz sonra zeyyat gelecek ama,,, görürsün dedim içimden...

annen sana dizlerini çakıl kuşları gagalamış kızımın diye sarıldığında ne kadar mutlu olurdun,,, neden bahçeden eve girerken birden ayağını kaydırır çakıl mozaiklerinin üstüne atardın kendini,,, bir gün pencereden de atacaksın kendini dedi dayı kulağıma eğildi,,, musibet herif,,, ruhumu okurdu,,, geberdi gitti neyse,,, yerler buz tutmuşmuş,,, sancaktar sokak'tan aşağı giderken,,, beni katil etmekten kurtardı alçak,,, ama pek emin değilim,,, zaman zaman katil olduğumu düşünüyorum,,, ibrahim'le ishak gelince aklıma,,, düşünceye girdi mi girmedi mi öldürme,,, bu sabit,,, hiç

gerçek acı çekmemiş,,, gerçek acı,,, ben bilirim,,, sorunları da hiç olmamış,,, buna da içerliyorsun,,, oedipus karmaşası bile yaşamamış sanki,,, hadım edilme korkusuna uğramadan büyümüş,,, her vakit dengeli ve mutlu,,, sanki inadına mutlu,,, zeyyat gelince daha da mutlu,,, seni kollarına aldığında titriyor,,, benimsin işte diyor o sırada,,, terk et onu diyor içimden bir ses sürekli,,, bedbaht et onu,,, her şeye karşın mutlu olmakta direnen bir adam,,, ne iğrenç bir şey mutlu olmak bu dünyada,,, sanki rabbi ile hilede ittifak kurmuş,,, zeyyat'ı al git,,, çük gibi kalsın yalnız başına şu evde,,, bakma gözünüün yaşına,,, at gitsin üzerinden,,, zeyyat'ı da seviyor,,, beni de,,, öyle mi,,, fakat bırakamazsın onu,,, yapamazsın,,, sensiz yaşayamaz biliyorsun,,, merhametlisin,,, çok iyi bir insansın sen lahzen,,, sanki,,, dedikleri gibi,,, onu tabuta koyup canlı canlı deryaya salmışlar,,, derya onu konstantinopolis sahillerine bırakmış,,, oradan onu hem bana düşman hem ona düşman biri almış büyütmüş, sana emanet etmiş...

al canım nejkafeni,,, gene j'leri kullanıyorsun seni üzdüm mü yoksa,,, yok canım j'li mi konuştum,,, hem j neden kızgınlık olsun,,, kızgın demedim üzgün dedim,,, öff bile bile şımarıyor sana,,, sen de onun bildiğini biliyorsun,,, düşüncelerimi bir bilse,,, onun bu halinden yüzüm kızarıyor,,, al sevgilim neskafeni iç diyorsun gülererek,,, o da gülüyor,,, j'ler jandarmadan geliyor olmalı diyor,,, jandarma bana bir şey yapmadı ki anlattım sana,,, birkaç saat tuttu beni sorguda sonra bıraktı,,, çıkmaza sokuyor seni aklınca,,, zeyyat'la gidiverirsem görürsün gününü diyorsun içinden hep,,, beni düzmeye kalkan jandarma değil bu toplumdur salak...

yoksa sen bu adamdan ayrılmayarak cezalandırıyor musun kendini,,, ebedi azabı mı tadıyorsun onda,,, suçların yüzünden,,, hangi suçların bilemiyorsun pek,,, dayıya karşı olan acımasızlığın,,, onu sen öldürmedin ama öldürdün sayılır,,, sürekli ölmesini diledin,,, ibrahim peygamber katilse,,, sen de,,, ah hayır bu kaygılarla uğraşma,,, hem ibrahim peygamber neden katil oluyor,,, ona “ÖLDÜR” emri tanrıdan inmedi mi? tabii ya hep şu haplar yüzünden,,, hiç aklıma gelmemişti bu,,, o efsanedeki KATİL TANRI! TANRI KATİL! KATİL TANRI! ohhh! KATİL TANRI! zeyyat att! sabit’e söylesem bunu şimdi,,, saçmalama hapını aldın mı diyecek,,, zaten o da sören’ci,,, oysa tanrının katil oluşu ibrahim’in ishak’ın katili olduğu gerçeğini götürmez ki,,, ikisi de cellat,,, bırak şimdi bunları,,, bak eşin şurada oturmuş nejkafesini höpürdetiyor,,, aklının ucundan bile geçmiyor senin sorunların,,, “hapı”ı çöpe at çaktırmadan,,, zeyyat gelecek,,, ona öyle serçe titrekliliğiyle çıkma,,, anlamadım sabit ne dedin,,, seni seviyorum demek istedim,,, sabit âşık mı bana yoksa hâlâ,,, hadi canım,,, doktor buna eşinize özenle davranın, anlayışlı olun falan demiş olmalı,,, peki ama,,, bir avuç hap alıp intihara kalktığı günü anımsa,,, aaa,,, tabii,,, ölmeyeceğini kurtarılacağını biliyordu,,, hayatının sonuna kadar kölesi olmam için oynadı o oyunu da,,, teşebbüslerimin yolunu kesti,,, onun kurnazlığıyla baş edemeyeceğinin bilincindesin,,, oynuyor yıllardır seninle,,, onu yok sayarak yaşıyorsun sen,,, bunu anlıyor,,, ısrar ettiği bir şey var,,, var ama o sen değilsin,,, ısrar ettiği şey sen değilsin,,, kendi varlığı,,, kendi varlığı,,, nesne olarak eline verilmiş olan,,, kurtarmak istediği o,,, bir gün çekip gitmeli sin,,, o uyurken,,, bunu yapmalısın,,, kandırmamalı-

sın onu,,, ama zaten kanmıyor ki,,, o razı,,, bence biliyor her şeyi,,,

- başka bir şey ister misin sabit?
- seni isterim! ne yapıyorsun?
- ne mi yapıyorum,,, ırmik helvası
- ırmik mi! şevket bey’in ölüm günü geldi gene desene
- evet öyle, biliyorsun?
- ölmüş kuşakların geleneği bütün şiddetiyle yaşayanların üzerine çöker, değil mi?
- ne dedin ne dedin? işitilmiyor buradan azıcık yükselt sesini
- ölmüş kuşakların geleneği bütün şiddetiyle yaşayanların üzerine çöker, diyorum
- ırmik helvasını sevmediğini biliyorum ama ne yapayım özür dilerim
- ...
- bence herkes sever ırmik helvasını, ben de severim, sen neden sevmezsin acaba?
- ben fransiskanleri severim!
- iyi edersin
- bizim melamileri de severim,,, hani bir hırka bir sopayla dolaşan,,,
- bu toplumda hâlâ melami kaldı mı? bizim müslümanların da gözü açıldı,,, sonradan görme cahil de olunca doymak bilmiyorlar
- iyi ki öyleler! bütün dünya melami olsa ne yer ne içerdik,,, kim üretecekti!

- şimdikiler de hiç üretmiyor; ben bu düzenin içinde kalan melamiliği kastettim yoksa eşitlik kavramından caymış değilim
- ne ilgisi var?
- şöyle var; ben burada, mutfakta ölmüş kuşakların geleneği uğruna yorgun argın ırmık helvası kavuruyorum, sen orada piponu içip gazete okuyorsun!?
- yapmaa!!! kimse senden helva beklemiyor ki!
- biliyorum beklemediğini ama sen de şu sevgili eşime yardım edeyim demiyorsun; sevgiliyi ben uydurdum tabii!
- kaç yıl oldu şemsi bey vefat edeli?
- benim yaşıma kadar; yüzünü görmedim ki
- eski eşine de helva karıştırttın mıydı böyle merak ettim
- o delinin tekiydi biliyorsun
- çatlağın biriydi tanrıya inanırdı diye ayrıldığını sanıyordum
- öyleydi? aynı şeydir bir bakıma
- benden de tanrıya inanmıyor diye ayrılma da!
- böyle bir şey seni korkutur mu pek merak ederim
- iyi öyleyse merakta kal söylemeyeceğim
- öteki çatlağın biriydi søren gibi! sen onu bırak da şimdi, geçmişimden sebep içinde bir ukte kaldıysa, helva bittikten ben dinlendikten sonra konuşalım! ben burada kaşık sallayayım sırtım sızı içinde sen de balkona kurulmuş pipo keyfi yap,,, bu konuşmaları beni sevdiğin; geçmişte yaşadıklarımı kıskandığın için değil helva kavurmayı geciktirmek için yaptığımı biliyorum

- geleneğe saygılı olan ben değilim ki; sabah keyfim için vicdan azabı mı duymalıyım
- ben inanıyor muyum geleneğe ki
- ben de ona şaşıyorum; hem inanmıyorsun hem de babanın ruhuna helva kavuruyorsun?
- bu başka bir kategori, bırak şimdi. geliyor musun?
- neden geleyim?
- biraz da sen karıştır ben on dakika dinleneyim
- geleyim de son bir şey var pek merak ederim
- bu da gelmeni geciktirmek içindir ama sor
- bunca devrimci öldürüldü, onların ruhuna ırmık helvası kavurduğunu görmedim? bildiğimiz bilmediğimiz binlercesi var
- dünyanın tüm devrimcilerine ırmık helvası kavuracak halim yok değil mi!
- tümüne değil hristiyanlar zaten istemez, külleri muazzap olur! ama tanıdıklarımız?
- onlar mı? onlar böyle şeylere inanmazlardı; onlar eylemciydiler; uzatma artık geliyor musun? gerçekten kolum berbat, bileğim sızlıyor, ter içindeyim, üstümü değiştirmem gerek
- geliyorum geliyorum,,, geliyorum ama düşüncelerimden taviz vermeden bilesin
- hangi düşüncelerinden bir bilsem!
- unuttun mu, senin varlığın bana benimki de sana içkindir!

hıh! şu kadına bak.

*sanki babasının ruhu mezardan çıkıp gelmiş
kızım benim için helva dağıtacak mı bu yıl*

*diye gözetliyor; delilik bu! tanrıya inan-
maktan daha da saçma!*

*üstünü değiştirecekmiş, kırmızısını giyecek
zeyyat gelecek ya!*

– ocağın altını fazla açmak yok, kısık ateşte sabırla ka-
rıştırılacak, on beş dakikası kaldı

– irmik helvasına da bak sen! istemediği yok

– acele edip anlaşılmaz diye gazı açarsan hemen kararır
fıstıklar; hileni anlarız bilesin!

– hiç güvenin yok bana; açmam dedim açmam, zaten
gazlar çok güçsüz; iran vanayı kıstı, neredeyse kes-
mek üzere

– iran vanayı tam da bu sırada açiverir bakarsın, göz
kulak ol

– septikler de senin gibi konuşurdu biliyor musun!

– bilmiyorum ve ilgilenmiyorum. ah! mangalkömürü
gibi var mı

– odunkömürü yani

– bahçemizde erik ağacının eğrisine dayalı patlak bir
kömür çuvalı dururdu,,, dayı hemen hemen her gün
mangal yakardı...

yirise se perimeno yirise

mikrula mu kopela

ela ela ela...

– iyi de mangal yaktı diye dayıyı bile rahmetle anacaksın
neredeyse hem sen neden bana hiç farandola oyna-
madın

– bu yaşta mı!

– sahi unuttum kocakarı olduğunu

– ...

– özür dilerim, peki ama dünyada mangal mı kaldı! mangal diyorsun da,,, greenpeace bile başa çıkamıyor teknolojiyle görüyoruz

– ...

– kendileri motor kullanıyorlar; egzoz saça saça

– ...

– ne kadar güzelleşmişsin sevgilim; bu gelincik rengi çok yakışır sana

– ...

– özür diledim işte, kaba davrandım, bağışla beni. senin hâlâ genç ve kışkırtıcı olduğunun farkındayım

– ...

– tut ki kıskanıyorum!

– hayretler içindeyim

– bağışla beni

– ah şu zihnin senin! beni hiç anlamadın

– biliyorum; zihnim, kupkuru bir çöl ve yalnız!

– bana kapattığın vahaları da var!

– zil çaldı

– ben açarım, sen kaşığı bırakma elinden

– zeyyat gelene kadar karıştırım, sonrasına karışmam!

*şu kadına bakın, benim ne günahım var be;
irmik helvasını sevmem, geleneğe inanmam,
babasını da tanımam! kendisi bile
tanımamış...*

zeyyat deyince de koşuşa bak!

s– merhaba zeyyat hoş geldin

z– eyvallah sabit, haberi gördün mü? seninkiler gene 1 mayıs'ta taksim'i yasak etmişler

s– neden benimkiler olsun

z– lafın gelişi canım,,, provokasyon olurmuş da halk, esnaf zarar görürmüş de!

s– provokasyon yapanın kendileri'olduğunu bilmeyen mi kaldı!

– ...

s– zeyyat hemen gel karıştır şunu

z– tamam sabit, ooh ne güzel koktu, helva mı var, bayılırım

s– lahzen'in babasının yüzüncü ölüm günü!

l– başlama gene sabit,,, zeyyat hafifçe karıştır lütfen, fıstıkların rengi dönene kadar karışacak,

z– tamam merak etme sen

l– zeyyat, bizde çalışan kadın var ya hani zehra, sokakta türbanlı eve girince başını çözen

z– haaa şu gariban? ne olmuş ki!

l– hiiç,,, ama kızı vildan gece hastanedeki işinden evine dönerken peşine takılıyormuş kulübedeki polisler; biliyorsun senin eve yakın bir yerde evleri. vildan çok korkuyor soluk soluğa kalıyormuş,,, babası çıkıyor yolun ağzına bekliyormuş kızını her akşam,,, kime şikâyet etsem abla polisleri, diyor zehra,,, zeyyat bey'e bir söyleyen?

z– gidip konuşayım ister misin?

l– valla iyi olur

s– siz de amma komiksiniz, yahu zeyyat gidip ne diyeceksin?

z- neden sabit? oranın amirine rica ederim

s- kendini nasıl tanıtacaksın? sabit bey'in arkadaşımı thkpc'den emekli oldum mu diyeceksin?

l- öyleyse sen git konuş sabit?

s- yooo beni karıştırma lahzen; hem ne var bunda, genç kız görünce polisliğini unutuyor delikanlılar, olay m bu!..

l- henüz değil!

s- hocadan rica etsin zehra hanım, bizi karıştırmayın lütfen

l- hangi hocadan?

s- hangi olacak bağlı olduğundan

l- ah sen yok musun sen! hep kaçak güreşirsin böyle

z- gene başlamayın lütfen güzel bir pazar geçirelim

l- tamam zeyyatçığım, kusura bakma sen kavurmaya devam et ben sütü kaynatayım,,, sabah kahveni içtin mi?

z- içmedim ama dinlenseydin önce, yorulmuşu benziyorsun

l- yooo yorgun değilim

s- yorgun değil misin!? deminden beri başımın etini yiyordun yahu!

l- bileklerim diyordum, terledim, sıkıldım diyordum

s- insan inanmadığı şeyleri yapmaya zorlanmamalı ama değil mi!

z- tamam ben çeviriyorum artık. bırakın tartışmayı; şimdi ne olacak 1 mayıs'a sokmayacağız alana kimseyi diyor vali

s- kimin ki boyu bodur allah'ın belası odur demişler
l- sabit bu atasözünü senin gibi uzun boylu biri uydurmuş herhalde!

z- yo yo, ben daha önce de işitmiştim var böyle bir söz lahzen, ahh meyanesi gelmeye başladı bunun ne hoş kokusu var yahu! hay babanın canına değsin, ne güzel âdetmiş, fakir fukaraya da dağıtılacak değil mi!

s- dağıtılacak ya; fukarasız bir dünya yaratamamış nedense hazret! ben yerimden kıpırdamam bakın, kim dağıtırsa dağıtsın; bir bu eksikti!..

l- orası malum canım, apartmandaki iki daireyle tanışmışız zaten; yarın zehra dağıtır, kalanı da ona veririm

z- bize kalmayacak mı? ben çok yerim bak!

l- istediğin kadar ye korkma, yemekle bitmez; çok artımlıdır bilirsin, baksana koca kazan! biraz bekleyeceksin yalnız demlensin sonra yeriz karşılıklı seninle

s- fatiha da okuyacak mıyız babanın ruhuna lahzen

l- biraz tatsızlaşmıyor musun?!

s- marx çok haklı, gelenek bütün şiddetiyle omuzlarına ve bileklerine çökmüş ortaçağ türkiyesi'nin! seni anlayamıyorum lahzen! apori, apori! zenon'un büyük çıkmazlar'ı,,, tanrıya inansan daha çok hoşuma giderdi; yaşlandı ve ölüm korkusu sardı da ondan derdim...

l- senin bu büyüklenmelerinden bıktığımı söylemek zorundayım sabit, aklının ermediği duygular var,,, yeter artık; öznelliğine izin vermiyor, içinde duran asıl sorunu göstermekten kaçıp benimle alaya kalkıyorsun!..

*şu kadına bakın lafebesi,
hiçbir baltaya sap olamamış başıma kaldı benim,,, bunun neyine tutkunum bilmem ki,,,*

hiçbir işte dikiş de tutturamadı,,, erken emekliliğini aldı,,, gücü bana yetiyor ama,,, deli desen değil, akıllı desen hiç değil!..

z- hop hop! bir dakika lahzen, yahu ne oluyor, bu ne şiddet kızım, sakın olun; biz nereden geldiğimizi unutmaya başladık galiba; şu ülkede kısıtılıp kaldığımızın acısını birbirimizden çıkarmayalım,,, burada doğmanın ceremesini herkes gibi biz de çekeceğiz. bu bilinci silince irmik helvası yüzünden kavgaya tutuşacağız neredeyse,,, süt taşıyor lahzen!

l- tamam kapattım. bakayım, ooo! çok güzel olmuş fıstıklar pespembe! ellerine sağlık, teşekkür ederim zeyyat. üstünü örteyim demlensin biraz... kahven hazır salona geçelim mi?

s- şu irmiğin kokusu dağılana kadar izninizle ben de biraz dışarı çıkıp yürüyeyim. yemeğe gelirim ama irmik helvası yemem... lahzen desipram almayı unutma sakın

l- unutmam merak etme sen...

valizimi toplayıp halamın evine yerleşsem di-
yorum. o ev bomboş ve harap,,, onu yenile-
sem,,, camları pimapenlesem,,, laminant dö-
şeme yaptırsam,,, hala öldükten sonra sultan'ı
ayidedemizin yanına verdiler,,, ayidede'ye ba-
kan karı kızı gündeliğe gönderip parasını elin-
den alıyormuş,,, sultan'ı ondan kurtarsam,,,
sultan'ı alsam yanıma bana o baksa,,, evin
denize bakan odasında, kasrın beyaz büyük
giriş kara kapısını gören halanın tahtına yer-
leşsem,,, hasan amca'nın talikasını da satın
alsam, terelelli'yi koşsam arabaya arabayı ben
sürsem,,, hasan amca yaşlandı,,, sen terelel-
li'yle ilgilen, yedir, sula, tımar et yeter, desem,,,
ilaçlarımı torbaya doldurup küçüksü kasrı'yla
iskele arasında sürekli anafor yapan suyun
göbeğine fırlatıp atsam,,, deli meli değilim
ben,,, anaforun ilaçları yutuşunu seyret-
sem,,, beni yutamayacaksınız artık diye ba-
ğırsam denize,,, dönsem evime,,, pencere
önünde oturup uzun uzun kimsenin böle-
meyeceği kesintisiz düşüncelere dalsam,,,
hakikatimin tözünü düşünmeye başlasam ye-
niden,,, hayır annemi hiç düşünmeyeceğim
artık,,, çocukluğumu,,, kaçık sevgililerimi,,,
kötülükleri hiç,,, kendimi düşünmem ge-
rek,,, ben neysem oyum,,, bu benim desem,,,
varoluşun anlamını yeniden kendimde kur-
sam yavaş yavaş,,, dünyada hiç kimsenin ne-
den kendi olamadığı üzerine bir kitap yaz-
sam,,, bu ülkedeki vicdan yokluğunun ne-
denini anlatsam,,, yanıma sadece şiir kitap-
ları alsam, bütün dünyanın şiirlerini okumak

ölene dek sürse,,, sultan'ı evin hanımefendisi olarak talikanın koltuğuna oturtsam,,, dizlerine halanın ingiliz ekose yün battaniyesini örtsem,,, anadoluhisarı iskelesinin oradan gani reis'ten balık almaya gitsek,,, bahçede mangal yaksak,,, kılıç, uskumru, kalkan, palamut, hamsi,,, salata,,, izzet'in bostanı'ndan mor patlıcanlar koparıp közlesek,,, zeyyat'ı çağırsam,,, senden önce ölürsem tabutumu sen süsleyecektin o mor kaftanla unutma desem,,, bu evde seninle birlikte yaşamak istiyorum,,, sabit existans'ımla oynuyordu ondan ayrıldım desem,,, existans sözcüğü onu çok etkiler bilirim,,, mahalleli, kalkan hısımlar akraba ses etmezler bize,,, senin sesin, cümlelerin tıpkı vangeli'inki gibi yumuşacık, gelincik kırmızısı, alçakgönüllü,,, incecik ellerinin çizgisi benimkine benzeyen sevgilim, seni seviyorum desem,,, artık hiç felsefe kitabı okumayacağım, kendim yeni baştan kuracağım dünyayı,,, sören'i de yeniden düşüneneceğim,,, kutsal kitaplardaki palavralara da inanmıyorum desem,,, hele incil'deki pozitif rasyonel düşünce numaralarını hiç yutmadım,,, hani tanrıyla abraham'ın tartışmalarını,,, abraham'ın tanrıyı ikna edişini falan yemezler desem,,,

şu televizyonu da artık açmayacağım o adamın benden başka ilah yok vaazlarını,,, bana ibadet et zikrim için namaz kıl buyurmalarını,,, musa'nın sopası gibi bir yılan bir asa olan diline aptallar inansın desem,,, bu

toplumun deęiřmemesinden ıllellięinden
mutluluk duymaya başladığımı itiraf et-
sem,,, dibe vurunca anlayacaklardır desem,,,
zeyyat desem bir de,,, hasta, sakatlanmıř, kötü
olduklarının bilincinde olmamaları neden ya-
rama merhem oluyor,,, acaba ben de mi kötü
biriyim desem,,, bu sorun üzerinde uzun uzun
d ř ni p tartıřsak onunla,,, onun asla kabul
etmeyeceęi bu düřüncelerle zorlasam onu,,,
merhameti ve iyilik duygularını at artık de-
sem ona,,,

eskiden,,, verili olandan çıkmayan benden
geriye kalmış bir adamsın aslında ama gene
de seni seviyorum desem,,, sonra,,, sabit haf-
tada bir gün bize ziyarete gelebilir desem,,, ve
bir gün  at diye kapı vurulsa,,, içeriye řiřman,
mavi gözlü, kocaman kalçalı bir kadın girse,,,
ben rosa tanımadın mı beni lahzen diye ku-
caklasa beni,,, aęlařsak,,, artık buraya d n-
d m dese,,, kakkahalar atarak kadeh kal-
dırsak,,, lahzen ne güzel g li yorsun dese bana
zeyyat,,, sonra rosa'ya hadi zeyyat'a farandola
 ęretelim, unutmadın değil mi desem,,, hiç
unutur muyum dese o da,,, böylece sonuna
kadar üçümüz bir arada onun gelmesini bek-
lesek,,, kimin dese rosa,,, devrimin desem,,,
devrim mi!? diye řařsa,,, hâlâ mı dese,,,
evet hâlâ desem,,, öyle ise bir şeyler yapma-
ya başlamalıyız dese rosa,,, olur yaparız de-
ęil mi zeyyat desem,,, elbette yaparız ölme-
dik ya dese...

kiři adları listesi

abdullah çatlı

ablam (binnur): babam yok,,,
ben doğmadan az önce ölmüş,,,
durup durup ablama sarılırım,,,
olsun der, bizim annemiz de var
halamız da korkma sen,,,
büyük büyük dedemiz de var
kimse bir şey yapamaz bize

abraham: iknacı

adnan menderes

adorno

afrodit

ahmet uzun

alaattin demirci

alis hanım: sadece siyah renk
giysilerle gezerdi evleri çividi
renkliyen, mösyö garbis'in eşi

aliye teyze: cibali fabrikasında
tütün saran kadınlardan

allah (c.c.)

andon efendi: halanın gülüş-
tüğü tek insandı

andrea doria

annem (şehnaz): annem fa-
randola seven bir kadın sade-
ce,,, belki de benden çok ken-
didir,,,

anthemios

antiokhos: long live kâfir

antonioni

arabacı ferit: eski ceketinin kı-
salmış kollarını çeke çeke ko-
nuşan,,, yüzü yıllanmış yağlı-
boya tablolarındaki gibi çat-
laklarla kaplı şaşkın biri, sa-
çaklı mefkûre'nin babası

aris usta: aynalı pasajı 11 nu-
marada, o terk etmedi burayı

aristoteles

artemis

ava gardner

aydın hatipoğlu: mitingde çılgın
yumruklarıyla şükran'a
vuran adamı dövmekte

aygır fatma: halanın küçük-
su'daki komşularından. bir-
birlerini ancak ayakkabıla-

rından tanıyor olacaklar ki
hep ayaklara bakarak seke
seke, birbirlerine yanaşıp ko-
nuşup görüşüyorlardı,, tü-
münün de ayakkabıları eski ve
kalın pençeliydi, savaş sonra-
sı yaşamın tüm kahrını çekmiş
ilk kuşak onlardı

ayhan ışıık

ayıdedemiz: hiç ölmeyen

aziz augustinus

aziz georgius

bahtin

balıkçı baki: koca bir sinarit-
le dönen

balyan efendi

bankacı beziğân: fener'in soy-
lu, aydın kişileri,, hepsi toprak
altında şimdi

barba-rossa

bedros: düğmeci, aynalı pa-
saj'da 17 numara

bekir yıldız: mitinglere alın-
da yıldızıyla gelen

bekir: dayının av arkadaşı

belkıs abla: halanın küçük-
su'daki komşularından

benli nahide: kancıklık tanrı-
çası

berber necati: halanın küçük-
su'daki komşularından

bergman

bertolucci

betuel: todo bara bakışlı be-
tuel, rosa'nın ölen kızı

bogos: aynalı pasaj'da 18 nu-
mara

bunuel

celal bayar

charles boyer

charles vidor

cırtlak ruhiye: gök tanrıçası

concord: ah ilk erkeğin do-
yulmaz koyun koyunalığı, ge-
leceğin "tuhaf bir adamı"

constantinus

çalma züleyha: ahiret tanrıçası

çanak kaleli melahat: fitne tan-
rıçası

çeçen miliski kardeşler: hem
fantezi çiçekçilik yaparlar hem
de "üç horon kilisesi'ne cenaze
çelenkleri, aynalı pasaj'da 21
numara

dalavereci zeus: ilk evliliği-
min bitişinin tanığı

danielle darieux

dayı: vaktiyle bizim evde babamın sakladığı bilinmeyen bir adamdır anneme babamı unutturan,,, bizce evimizde dayı diye tuhaf bir adam yaşamakta,,, suratı kimi vakit beygir, kimi vakit sırtlan, kimi vakit melekleşti,,, daha yüzlerce hayvan ve insan karışımıyla
debussy
demeter
deniz gezmiş
dike
doğan öz
don kişot
edy: park otel'in piyanisti
efraim ezgin
efterpi: farandola ekibimizde
eftim: ablamın ilk aşkı
einstein
emine ocak
emine: gizli cemaat kızlarından
empedokles
emrullah efendi amca: mösyö
garbis'in teyalcisi
engels
enver paşa
erol taş

esav: kıllı elli esav, rosa'nın hayatta kalan tek çocuğu
evliya çelebi
fabrännisa: lüks nermi'nin çalışanı
fanariotesler: bir arada yaşamının yıldızlı diliyle büyülü yüz
faruk ersan
fatih sultan mehmet
ferhat tepe
ferih egemen: okulla götürmüşlerdi bizi oyununa "ne olur götürünüz / beni de güldürünüz / yaramazlık edersem / dövünüz öldürünüz..." mıhlamıştı kafamıza
fikri sönmez
foucault
fransua: sarkis ustanın oğlu
freud
garbis sarıcıyan: siranuş'un babası
gonca kuriş
greenaway
güngör dilmen: canlı maymun lokantalarında beyin yiyen turistleri anlatan

hacer: ismail'in annesi
hacı murat: üç katlı, ahşap evimiz bu rum ustanın elinden çıkmadır. hacı murat, din bas-kısı yüzünden trabzon'dan mekke'ye gidip hacı olmuş, taşa adını yazan, kubbeye to-noz yontan, bir yapı ustasıymış gizli hırستیyan
haçık amca: 6-7 eylül'de dövülerek önce sakat ardından yatalak, mesrop'un babası
hafize teyze: halanın küçük-su'daki komşularından
hala: küçüksu'da oturan / ab-lamla beni çok sevdiğini söyleyen / her adımda, koparan ödümüzü,,, cehennemde y-nacağımızı hatırlatan bize / suçu ve cezayı / öteki dünyayı asla unutturmayan!
haluk kırcı
hapşu hoca: meşhur tarihçimiz
hasan amca: boğaz'ın bu yakasında ondan başka talikası, faytonu olan arabacı yoktur. bir tanedir hasan amcamız
hatice özen
hayrihünsa: gizli cemaat kız-larından

hayriye: gizli cemaat kızla-rından
hazreti ali
herakleitos
hrant yoldaş
hristo: pliseci, aynalı pasaj 16 numarada, ilk plise maki-nesini getirmiş türkiye'ye
hurdacı yusuf: ölünce kemik-lerimi buradan israil'e taşı-yın diye vasiyet eden, rosa'nın babası
hürcan gürses
hüseyin cahit yalçın
hüseyin inan
ibrahim 1: ishak'ın katili
ibrahim 2: "ne yapayım alla-hımın buyruğuyla onun yo-luna evladımı kurban yaka-cağım ama ishak'ın ne yap-a-cağımdan haberi yok ona söy-lemek allahıma karşı tuzak olur, yavaş konuşun!"
ibrahim çiftçi
ibrahim kaypakkaya
ilhan berk: geç yaşta görmüş-tür istanbul'u; o buraya ilk gel-diğinde lahzen yirmilerindedir

inmeli şakir amca: inmeliydi
ama yattığı yerden okurmuş
kuran, aliye teyze'nin kocası
irfan: farandola dansında ro-
sa'yı el ele tutuşmaktan gebe
bırakan
iris: birlikte ego'yu aradığımız
isa
ishak 1: yeni ishak, rosa'nın
ölen oğlu
ishak 2: dayının katlettiği ho-
rozumuz
ishak 3: sara'dan olma, ibra-
him'in kurban edeceği, sor-
mayan itaat eden, sadece sezen,
çocuk renklerinden yapılmadır
ishak
ishak 4: domuz yerine bunu
avladık, adı ishak! dedi dayı
isidoros
ismail 1: horoz
ismail 2: ibrahim'in kestiği
kimilerine göre ismail ola-
caktı
iustinianos
j.-p. sartre
jirayr: çiçekçi, aynalı pasaj'da
20 numara

john wayne
kajdanovski
kakoyannis
kamçılı salih: barış tanrıçası
kantakuzenos'lar: fener'in soy-
lu, aydın kişileri,,, hepsi toprak
altında şimdi
kemuel: yeni kemuel, rosa'nın
ölen oğlu
kenan budak
kenan şengöz
kıymet anne: halanın küçük-
su'daki komşularından
kirke
koca sinan
koço dimitri: aynalı pasaj 1 nu-
marada dükkânı
komet: aynalı pasaj'ın 10
numarasında, bereket tanrı-
çasıyla bilgi tanrıçası arasın-
daki odada atölyesi var artık
şürle tuval, tuvalle şiir boyayan
komet'in
korkunç ivan
kosta amca: karaman türkle-
rinden kasap, vangeli'nin ba-
bası

köpüklü mefkûre: aşk tanrı-
çası

kör şerif: aynalı pasaj'ın bek-
çisi derler bir adamdı,,, seslerle
gören bilen bir adam

kunduracı talip: o almanya'da
/ geçmişî olmayan bir insan
olarak / yaşayıp ölen bir ya-
bancısıydı o ülkenin

lahzen: kimim ve nasıl biriyim
/ hayatımın neresindeki ya-
şantıdayım sorarım kendime
her gün / sen hangi bilinçtesin
lahzen / hangi göklerin bu-
lutlarından yağdın / bu çora-
ğa söyle / son bilinç ölüm ola-
cağına / ölüm anındaki bilin-
cin bilinci yazılamayacağına
göre / hangi kavşağındasın
tinsel gerçekliğin / ben lahzen
lajos II

lars von trier

latif can

lefkotea teyze: annemin can-
ciğeri tombul teyzemiz, ef-
tim'in annesi

leukethea: denizden yeni çık-
mış ıpsılak saçlarıyla bataklı
damın kızı

liszt

lüks nermin: hayat ipliğini
büken

lüks nermin: yoksulluk kızla-
rının çalışacağı randevuevi-
nin patroniçesi

madam hirsch: rosa'nın annesi

maria paleologina

marilyn monroe: dünyamızın
aynaları önünde çırpınıp dur-
muştu yıllarca kennedy kar-
deşler yok edene kadar görü-
nenini

marx

mavrokordhato'lar: fener'in
soylu, aydın kişileri,,, hepsi
toprak altında şimdi

mavroyani'ler: fener'in soylu,
aydın kişileri,,, hepsi toprak al-
tında şimdi

mayk: o da düğmeci, aynalı
pasaj'da 19 numara

mehmet sözer

meryem teyze: saçaklı mef-
kûre'nin annesi

mesrop: birlikte ego'yu ara-
dığımız

mimar dimadis

minotauros
moiz pizante: aynalı pasaj 13
numarada ki annem oradan
fes rengi bir ropdöşambr al-
mıştı dayıya
mösyö garbis: zengin rum ai-
lelerine dikiş dikerdi
muhteşem süleyman
mumcu
murat II
musa anter
mustafa kemal
münevver: rum kuyumcunun
istanbul'daki çocukluk aşkı
myrna loy
nâzım hikmet
necmettin büyükkaya
nevin şeref: musa'mn eşi
nurettin: dayının av arkadaşı
ohing
oidipus
onat kutlar
orhan keskin
osman nuri uzunlar
parmaksız hamdi
petrus amca: manifaturacı, ef-
tim'in babası

peygamber efendimiz (s.a.v.)
pir sultan
platon
polanski
praefectus proclūs
pulgher
rafael lami: aynalı pasaj 10 nu-
marada
ramón novarro
rebeka: dilsiz rebeka, rosa'nın
ölen kızı
reşit bey: biz plajında cilvele-
şirken, çok uzun boylu açık
renk bir komünist delikanlıy-
dı o hapishanede çürümekte,
reşit bey plajı'ndaki reşit bey
rosa: yüzünde vazolar dolusu
çillerin gülüştüğü, en iyi ar-
kadaşım
ruhi su
rupen usta: aynalı pasajı 15 nu-
marada
saadet teyze: bir tane limon
varsa,,,
sabahattin: boynuna asılı bir
cüz içinde satmaya çalışmak-
ta "sabah", "akşam", "ter-
cüman"... havva teyze'nin
oğlu

sabit: eşim, ona âşık olduğumu sanıyordum,,, hipodromda öpüşmüştük,,, iyi bir adamdır sabit,,, ses etmiyor eski sevgilime,,,

saçaklı mefkûre: lefkotea teyze gizlice götürmüş saçaklı mefkûre'yi oraya, eblehlikten kurtarsın diye

sahure hanım: halanın küçüksu'daki komşularından

salih gevenci

sara: ishak'ın annesi

sara: kara kaşlı, mavi gözlü

sara, rosa'nın ölen kızı

sarkis usta: aynalı pasaj 12 numarada

sefer yetsira

selim III

semavi eyice

septimus severus

serdar alten

sevinç özgüner

shirley temple

simento ruso: rupen usta ile ortak taşındı balıkpazarı'nda bir hana

sina kabağağaç

sinan suner

siranuş sarıçıyan: aynalı pasaj'ın iplikçisi, muhabbet edecek annem,,, böylece biraz da bize gelecekteki hayatımızı öğretecek.

sokrates

søren kierkegaard: bir filozof mit'leri, dini, ideolojileri, cinsiyet sorunlarını / aileyi / toplumsal güç süpürülerinin tümünü atmadan omuzlarından / arınmadan bu tsunami-lerin kirliliğinden / erişebilir mi gerçek bir kurama? / gerçeğin hakikatine / hakikatin gerçeğine / özüne ve kendinde tözüne / denir ki søren'in asıl derdi hegel'i / alaşağı etmekte / söyler misiniz sevgili okurlarım / nasıl erişir / bir düşünür / düşünür olmanın taçkapısına / nasıl erişir / bir düşünür / bilgeliğe / arınmadan / düşmanlık ve haset duygularından

spencer tracy

sultan: yaşardı onu bebekken alıp büyüten halayla ermeni kızı sultan, bilmezdi ermeni olduğunu

sumeyha: mütediyyin ve mu-
taassip esmer aile kızlarından
suphiye: gizli cemaat kızla-
rından
şahap bey: türkçe hocamız
şükran kurdakul: hayatın an-
lamı, koşulsuz olarak başka-
larının iyiliği için yaşamaktır,
diyen
tarkovski
tayfun: farandola ekibimiz-
den
tekfur kral
tenekeci avram: halanın kü-
çüksu'daki komşularından
tepsi banu: başak demetlerini
kucaklamış
theodosios II
theseus
tımurlenk
tutmosis III
türkân şoray
vâlâ nurettin
vangel: çocuk sevgilim / ben
çocuğum hâlâ sensiz büyüye-
medim

vara teryze: uykuluk gönderirdi
bize vangel'le
vedat aydın
vedat: rosa'yı zevkten bayılan
bahriyeli
wittgenstein
yahya kemal: eski park otel'in
barında koca poposuyla otu-
ran
yakup: yeni yakup, rosa'nın
ölen oğlu
yaşar gündoğdu
yaşar sucu
yavuz sultan selim
yervant: piyano tamircisi
yıldırım bayezit
yılmaz demir
yorgi: farandola ekibimizden
yosma: halanın talikayı sür-
düğü atın adı, bizi cehennem
ateşine götürecek olan
yusuf aslan
zeyyat: elinin çizgileri elimin
çizgilerine benzeyen sevgilim
zilli terfiye: musiki tanrıçası

hiçbir şeyden ve her şeyden *kalan*

bir zamanlar justinianos'ların, fatih'lerin hüküm sürdüğü istanbul'un altında, şimdi toprakta gömülü olan binlerce yılın kalıntısından *kalan*... ibrahim ve ishak'tan *kalan*... insanların birbirlerini ayakkabıllarından tanıdığı savaşın yokluk günlerinden *kalan*... farandolaların dönüldüğü, rum ustaların elinden çıkma üç katlı, ahşap evlerden *kalan*... kierkegaard'ın hasetinden *kalan*... elbette "kederli bir şiir"den *kalan*... "kederden mi neden bilmem sararmış rengi ruhsarı.." bir kitaptır *kalan*... lahzen'in göz ucu ile bir kere bakıncaya kadar geçen zamandan *kalan*...

peki kimdir lahzen?

"kimim ve nasıl biriyim
hayatımın neresindeki yaşantıdayım sorarım kendime her gün
sen hangi bilinçtesin lahzen
hangi göklerin bulutlarından yağıdın
bu çorağa söyle
son bilinç ölüm olacağına
ölüm anındaki bilincin bilinci yazılamayacağına göre
hangi kavşağındasın tinsel gerçekliğin"

bu soruların eşliğinde iniyoruz hep birlikte
tika basa şüpheyile doldurulmuş kuyudan
çıkma için çocukluğa
daha da dibe
toprağın altına
ve orada arıyor lahzen
hakikatinin özünü

ve leylâ erbil'in kaleminde devleşiyor edebiyat,
şölene dönüşüyor *kalan*...

KDV dahil fiyat